

تبادل نامه بین هیأت و شورای نگهبان در مورد رد صلاحیت یکی از کاندیداهای مجلس خبرگان رهبری

بسمه تعالیٰ

۷۷-۳۲۴ شماره

۱۳۷۷/۸/۲۵ تاریخ

حضرت آیة‌الله جنتی
دیر محترم شورای نگهبان

با سلام،

آقای محسن کدیور داوطلب نمایندگی دوره سوم مجلس خبرگان از حوزه تهران طی شکواییه‌ای به هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی مدعی شده است اعلام رد صلاحیت او و ترتیب اثر ندادن به اعتراض وی از سوی شورای نگهبان موجب تضییع حق اجتماعی وی که مورد حمایت قانون اساسی است شده است، خاصه این‌که شورای محترم نگهبان حاضر نشده کتبأً دلایل رد صلاحیت نامبرده را اعلام دارد، نظر به این‌که شورای محترم نگهبان خود حافظ و مفسّر قانون اساسی است و طبعاً بیش از همه خود را مسؤول حفظ اصول و معیارهای قانون اساسی می‌داند و نسبت به رفع هر گونه شائبه بی‌توجهی به قانون اساسی و یا قوانین عادی و حتی مقتضیات عقلی و منطقی که مآل‌به نقض قانون اساسی منتهی می‌شود حساس است و با عنایت به این‌که مستفاد از تبصره ۲ ماده ۱۶ آیین‌نامه اجرایی انتخابات مجلس خبرگان که به داوطلب رد صلاحیت شده، حق اعتراض می‌دهد این است که باید داوطلب از دلایل و جهات رد صلاحیت خود آگاه شود تا بتواند اعتراض خود را مستدلاً اعلام دارد و لآ صرف اعلام اعتراض بدون دلیل طبعاً پی‌آمدی جز رد اعتراض نخواهد داشت و اعتراض مستدل نیز مستلزم اطلاع داشتن از دلایل و مبانی رد صلاحیت است، به نظر می‌رسد اعلام مستدل و مستند رد صلاحیت داوطلب قدر متفقین در صورت درخواست وی لازم باشد، با توجه به ماده ۱۳

قانون حدود و ظایف و اختیارات ریاست جمهوری که به رییس جمهور اختیار داده شده است در جهت حفظ قانون اساسی از مراجع مختلف در درجه اول کسب اطلاع و اخذ توضیح نماید خواهشمند است دستور فرمایید توضیحات لازم در زمینه تصمیم فوق الذکر برای این هیأت اعلام گردد.

حسین مهرپور

مشاور رییس جمهور و رییس هیأت پیگیری و
نظارت بر اجرای قانون اساسی

رونوشت:

- جناب آقای خاتمی ریاست محترم جمهوری جهت استحضار

بسمه تعالیٰ

شماره ۷۷/۲۱/۳۸۸۲

تاریخ ۱۳۷۷/۹/۱۱

جناب آفای دکتر مهرپور

مشاور محترم ریاست جمهوری

بعد از سلام - عطف به نامه شماره ۷۷-۳۲۴ مفاد آن نامه در تاریخ ۱۳۷۷/۸/۲۵ مورخ ۷۷/۹/۱۱ جلسه شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا به شرح زیر اعلام می‌گردد:
علاوه بر این‌که مستفاد از اصل ۱۱۲ قانون اساسی این نیست که رئیس محترم جمهوری بتواند در مصاديق و جزیيات وظایف و اختیارات مسؤولین مختلف نظام دخالت کند و بناءً علیه رسیدگی جزیی به موضوع صلاحیت نامزدهای عضویت در مجلس خبرگان رهبری از حدود و اختیارات ریاست جمهوری خارج است و در صورت لزوم شورای نگهبان اقدام به تفسیر آن اصل خواهد کرد.

باید متذکر شویم که رسیدگی به صلاحیت نامزدها براساس تصویب مجلس خبرگان رهبری جزء وظایف فقهاء شورای نگهبان قرار داده شده است و هیچ ارتباطی به شورای نگهبان ندارد و لازم است در مکتوبات رعایت این دقایق به عمل آید.

دبیر شورای نگهبان

احمد جنتی

وظیفه دشوار نظارت بر اجرای قانون اساسی

۶۵.

بسمه تعالیٰ

شماره ۷۷-۱۱۰۹۷

تاریخ ۱۳۷۷/۹/۲۱

جناب آقای دکتر مهرپور

مشاور محترم رئیس جمهور و رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

نامه‌ی شماره‌ی ۷۷-۳۶۳ م مورخ ۱۵/۹/۷۷ و ضمایم آن، موضوع صلاحیت نامزدهای عضویت در مجلس خبرگان، اعلام دلایل رد صلاحیت برخی از آنان از سوی شورای نگهبان، به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی نوشته فرمودند:

«جناب آقای مهرپور

اگر تخلف از قانون اساسی بشود هر کس و هر مقام که باشد
مورد بازخواست، تذکر و اخطار رئیس جمهور قرار خواهد گرفت
و اگر نباشد نه!

آنچه باید بررسی شود همین است نه مدعیات گروه‌ها و
نهادها.»

سید محمدعلی ابطحی

بسمه تعالیٰ

۷۷-۴۰۲ شماره

۱۳۷۷/۹/۲۴ تاریخ

حضرت آیة‌الله جنتی
دیر محترم شورای نگهبان

با سلام و آرزوی توفيق

اعطف به نامه شماره ۷۷/۹/۱۱ مورخ ۷۷/۲۱/۳۸۸۲ مفاد مرقومه شریفه در جلسه هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی مطرح و مورد بحث قرار گرفت، در رابطه با قسمت ذیل نامه همان‌طور که یادآوری فرمودید هیأت نیز متذکر است که طبق قانون مصوب مجلس خبرگان تشخیص صلاحیت نامزدهای مجلس خبرگان با فقهای شورای نگهبان است و در نامه هیأت نیز مطلبی که دال برخلاف این مطلب باشد وجود ندارد و اگر در عنوان نامه به حضرت‌عالی به عنوان دیر محترم شورای نگهبان خطاب شده است بدین جهت است که دبیر شورای نگهبان اگر از فقها باشد، دبیر فقهای شورای نگهبان نیز محسوب می‌شود به علاوه طبق اصل ۹۹ قانون اساسی و مصوبات اولین فقهای شورای نگهبان و مجلس خبرگان نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان با شورای نگهبان است، بنابراین مکاتبه در این زمینه به عنوان دبیر محترم شورای نگهبان به نظر نمی‌رسد ایرادی داشته باشد و اما در رابطه با قسمت اول و در ارتباط با وظیفه ریيس‌جمهور همان‌طور که مرقوم فرمودید و ما نیز معتقدیم ریيس‌جمهور نمی‌تواند در وظایف و اختیارات مربوط به مسؤولین دیگر دخالت کند ولی ماده ۱۳ قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات ریاست جمهوری مصوب سال ۱۳۶۵ که به تأیید شورای محترم نگهبان رسید، مقرر می‌دارد: به منظور پاسداری از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای اصل ۱۱۳ قانون اساسی، ریيس‌جمهور از طریق نظارت، کسب اطلاع، بازرسی، پیگیری، بررسی و اقدامات لازم مسؤول اجرای قانون اساسی می‌باشد، به نظر هیأت، کسب اطلاع و اخذ توضیح، از دستگاه‌ها و مقامات که حداقل اقدامات ریيس‌جمهور در زمینه وظیفه محوله از سوی قانون اساسی و قانون عادی فوق الذکر می‌باشد، دخالتی

در وظایف و مسؤولیت دیگران محسوب نمی‌گردد مخصوصاً با توجه به سوابق مذاکرات و اظهارنظرها در هنگام تصویب قانون یاد شده در مجلس و تأکید شورای محترم نگهبان که باید رئیس جمهور را محدود و اقداماتش را محصور نمود، بلکه باید به هر نحو، مقتضی و لازم می‌داند اقدام نماید که براساس همین رهنمای شورای نگهبان در ماده ۱۳ و ۱۴ عنوان عام اقدامات لازم و اقدام به نحو مقتضی گنجانده شده است، طبعاً هر گونه نظر ارشادی و یا قانونی که در این زمینه بالحاظ همه جوانب ارایه فرمایید برای این هیأت که هدفی جز کمک به رئیس جمهور در اجرای بهتر قانون اساسی ندارد، مغتنم و مورد استفاده خواهد بود و چنانچه در اصل موضوع اعلامی در نامه ارسال شده قبلی اعلام نظر نموده و توضیحات لازم را ارایه فرمایید سپاسگزار خواهیم بود.

حسین مهرپور

مشاور رئیس جمهور و رئیس هیأت پیگیری و
نظارت بر اجرای قانون اساسی

رونوشت:

- حجۃ الاسلام والمسلمین جناب آقای خاتمی ریاست محترم جمهوری جهت استحضار.

بسمه تعالیٰ

۷۷-۱۱۳۸۰ شماره

۱۳۷۷/۹/۲۸ تاریخ

جناب آقای دکتر مهرپور

مشاور محترم رئیس جمهور و رئیس هیأت پیگیری و نظارت بر اجرای قانون اساسی

با سلام

نامه شماره ۷۷-۴۰۲/۹/۲۴ م موضوع رد صلاحیت برخی از نامزدهای
عضویت در مجلس خبرگان، به استحضار ریاست محترم جمهوری رسید، پی نوشت
فرمودند:

(به نام خدا)

جناب آقای دکتر مهرپور

متشکرم. البته باید فکری کرد که اگر دستگاهی به هر حال تن
به قانون نداد و خود را برتر از پاسخگویی حتی در مورد عمل به
یا تخلف از قانون اساسی دانست چه باید کرد. فکر می‌کنم
بهترین کار اعلام عمومی قضیه است تا آن‌جا که به مصالح مهم
لطمeh نخورد و شاید هر چند ماه یک بار گزارش به من داده شود
و بنده هم در صورتی که صلاح بود دستور نشر آن را بدhem بد
نیست یا دست کم به صورت گزارش به مجلس یا جای دیگر.»

سید محمدعلی ابطحی

بسمه تعالیٰ

شماره ۷۷/۱۹۸۱

تاریخ ۱۳۷۷/۱۰/۳

جناب آقای دکتر مهرپور

مشاور محترم ریس جمهور

با سلام - عطف به نامه شماره ۷۷-۴۰۲/۹/۲۴ مورخ ۱۳۷۷/۹/۲۴ و پیرو نامه شماره

۱۳۷۷/۹/۱۱ مورخ ۷۷/۲۱/۳۸۸۲

چنان که در نامه قبل اشاره شد اصل ۱۱۳ هیچ گونه ربطی به اجرا یا عدم اجرای قوانین عادی ندارد، تنها مربوط به این است که اصلی از اصول قانون اساسی به کلی زمین مانده باشد مثل اصل ۸ درباره امر به معروف و نهی از منکر که هیچ کس در این فرضیه بی‌بدیل احساس وظیفه نمی‌کند یا در اثناء متوقف شده باشد، همین تعبیر در شرح وظایف ریس‌جمهور در قانون مصوب مجلس هم آمده، اما قوانین عادی هر کدام مسؤول خاصی دارد و کیفیت اجرا و چگونگی برخورد با مختلف هم در خود قانون‌های عادی مشخص شده، البته هر قانون عادی و هر موضوع جزیی را می‌توان به یکی از اصول قانون اساسی ارجاع کرد آن هم با آن سعه صدر شما که معتقدید که مقتضیات عقلی و منطقی که مآلًا به نقض قانون اساسی منتهی می‌شود مشمول اصل ۱۱۳ می‌باشد تا آن‌جا که نوبت به سؤال از شورای نگهبان و فقهای شورا بر سر یک مسأله جزیی می‌رسد بهتر است قدری دقت فرمایید و سایر اصول قانون اساسی و مفاد همین اصل ۱۱۳ و نیز قوانین عادی و وظایف قوای سه‌گانه را با نظر کارشناسی بررسی فرمایید که مشکلات جدیدی بر مشکلات انبوه موجود نیافزایید، جناب عالی از اظهارنظرهای شورا در امر بازرسی ریاست جمهوری و مکاتباتی که در این زمینه با مقام معظم رهبری در زمان ریاست جمهوری ایشان و سپس با جناب آقای هاشمی رفسنجانی داشته بی‌اطلاع نیستید، مناسب است آن نامه‌ها را به دقت ملاحظه فرمایید.

خداوند همه ما را مخصوصاً در این ماه شریف مشمول عنایت خاصه خود قرار دهد
و توفیق خدمت به اسلام و مسلمین عطا فرماید.

دبیر شورای نگهبان

احمد جنتی